

STUDENTEN WEEKBLAD

IIe Jaargang.

No. 6.

HOOFDREDACTEUR:

REDACTEUREN: A. E. M. J. HANLO, J. B. A. KESSLER, G. P. NIJHOFF,
R. A. D. CORT VAN DER LINDEN, J. L. A. DE VOGEL, H. G. NOLEN.

VAST MEDEWERKER IN ZAKE STUDIEBELANGEN: H. E. SUYVER.

Donderdag

5 Nov. '08.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is /3,50, bij vooruitbetaling /3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vòòr Dinsdagnmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur:

Bibliotheek
VAN DER
Technische Hoogeschool
Delft

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34, Dinsdag 10 November, des middags om 4 uur.

Uit de Redactie getreden:
CH. E. DUTILH.

DELFTSCHE STUDENTEN-ALMANAK voor 1909.

De Commissie tot Redactie deelt mede, dat van af heden een Naamlijst van de Ingeschrevenen aan de Technische Hoogeschool ter invulling van de adressen, vacatie-adressen, alsmede de telephoonnummers dezer adressen, is neergelegd van 's morgens 9 tot 's namiddags 4 uur in de keuken der T. H. en na 4 uur in de Sociëteit Phoenix. Tevens bestaat gelegenheid tot invulling bij den Uitgever van den Almanak

J. WALTMAN Jr., BINNENWATERSLOOT 33.

Inhoud.

Hoofdelijke Omslag, (Slotbeschouwingen) door T.
Officieele opening van de terreinen der Delftsche Studenten Sportvereniging.
In opdracht van de Almanak-redactie.
De Onderlinge wedstrijd van Laga, door J.
Het Noorden. (Vervolg).
Schaken. — Onderlinge winter-wedstrijd der D. S. S.
Verslag Debating.
Herfst.
Technische Hoogeschool. — Prijsvragen.
Studiebelangen. — Rectificatie.
Stand der ledenlijst van het D. S. C. op 1 Oct. 1908.
Berichten en mededeelingen.
Correspondentie.
Agenda.

Hoofdelijke Omslag.

Slot-beschouwingen.

Dat een hoofdelijke omslag uit den aard der zaak meestal onbillijk is, zelfs tyrannie van eene vergaderingsmeerderheid kan zijn, behoeft bijna geen betoog. Bij een lustrum komt deze onbillijkheid sterk aan den dag en daarom moet een, ook maar eenigszins hooge, hoofdelijke omslag uit beginsel vermeden!

Immers de factoren, die beïnvloeden of een student, wel of niet, meer of minder, aan het lustrum wil deelnemen zijn voor elk verschillend; die factoren typeeren zich voor ieder anders, op meest uiteenlopende wijze. Zoo zijn er studenten, die niets voor het lustrum voelen; andere, wier levens-ideaal en levens-hoogtepunt het meemaken van een lustrum is. Er zijn studenten, die absoluut geen geld er voor kunnen besteden; andere, die het niet schelen kan er duizenden aan te offeren. Zoo zijn er, die door omstandigheden de feesten niet kunnen meemaken; andere, die best kunnen, maar niet willen.

Om die verscheidenheid, die ieder voelt en die zich in de meest uiteenlopende schakeeringen vertoont, komt de onbillijkheid van eenen eenigszins hoogen hoofdelijken omslag voor het lustrum, zeer duidelijk uit.

De feesten moeten daarom opgezet worden met fondsen, die uit vrijwillige bijdragen bestaan. Men kan eene „gemiddelde vrijwillige bijdrage” tot grondslag vaststellen en ieder kan zelf oordeelen, welk bedrag hij — in aanmerking genomen zijne geldelijke draagkracht; de mate, waarin hij van de feesten wil trekken; en andere factoren — behoort te storten. Hierin moet men op ieders gulheid vertrouwen en studenten zijn steeds in dat opzicht royaal gebleken!

Desnoods kan men vooraf eenen kleinen hoofdelijken omslag heffen, aannemend dat ieder verplicht is iets bij te dragen, omdat het lustrum den luister en den roem naar buiten van het corps verhoogt. Ik wil mij niet bepaald tegen deze opvatting kanten, hoewel „enkel vrijwillige stortingen” mij persoonlijk sympathieker is; maar als het geldelijk beheer en de verantwoording niet goed geregeld is, dan is er te veel gevaar, dat het lustrum wordt als „roest op roest”, waardoor het inwendige aangetast wordt en dit moeten we zuiver houden; steeds roest verwijderen! Zulk roest kan zich toch ook voor de buitenwereld niet geheel verbergen.

Indien nu wetsartikelen worden gemaakt, die den leiders van volgende lustra tot steun en leiddraad kunnen zijn, dan wordt voor de toekomst eenen gezonden toestand geschapen en kunnen we over „begane fouten” zonder verder treuren heenstappen. Ze moeten echter **volledig open gelegd worden!**

De Feestcommissie zal wel iets in het S.-W. van zich laten hooren; zij voelt zelf, naar ik meen, de wenschelijkheid van voorziening in de corpswet ook. Het volgens mij beste en meest geleidelijk verloop van de zaak zal zijn, dat een voorstel tot invoeging van artikelen in de corpswet van haar uitgaat. Zij kan het best die artikelen met goede redactie, steunend op eigen ondervinding en die bij vroegere lustra opgedaan, maken; artikelen, waarin de, in het S.-W. van de vorige week, genoemde beginselen opgesloten liggen.

Het streven „1e jaars zooveel mogelijk van lustrum-onkosten vrij te stellen” zal waarschijnlijk de ouderen enkele guldens meer kosten, maar voor een goed beginsel heeft een Delftsch student, of oud-student van goeden studentengeest nog doortrokken, wel mèer over dan eenige armzalige guldens!

Indien begane fouten niet erkend werden of onkiesch tegenover het 1e jaar gehandeld werd, dan zouden ze gelijk hebben, indien ze zich verzetten en dit toonden door tegen den hoofdelijken omslag te stemmen. Ze zouden het verplicht zijn, omdat ze dan mee zouden werken tot doorvoeren van gezonder beginselen. Het egoïstisch motief, zich aan betaling te willen onttrekken, måg bij hen niet voorzitten!

Maar dit zal thans niet noodig zijn, er is veel reden aan te nemen, dat voor hunne belangen goed wordt gezorgd en zij, met vertrouwen zich kunnen onthouden van stemmen over den H. O.

Tot slot acht ik noodig te verklaren, dat de hoofdstrekking van mijne artikelen niet is eene schuldige feestcommissie

ter verantwoording te roepen; ook al omdat die feestcommissie, naar mijne meening niet de hoofdschuldige is.

Na den verkeerden opzet der feesten, waaraan het „corps in zijn geheel” schuld heeft, waren teleurstellingen er na te voorzien. Het is onbillijk nu de feestcommissie als geheel en de maskeradecommissie alleen verantwoordelijk te stellen. Dikwijls is er zeer weinig belangstelling voor zaken, die van belang zijn voor onze omgeving; men laat alles over in blind, onverantwoordelijk vertrouwen; helaas wel eens uit gemakzucht, uit angst voor moeilijkheden.

Komt het echter op betalen aan dan speelt men op! en men moest dan voelen mede schuldig te zijn.

Zeker zijn hieraan leiders van vroeger schuld, door die belangstelling van de betrokkenen niet aan te kweken en zich ten nutte te maken; maar men moet zich dat niet laten aanleunen.

De feest- en maskeradecommissiën hebben hard werk gehad en dit moet ter rechter plaatse gewaardeerd. Hebben enkele personen uit haar midden nog op zichzelfstaande fouten begaan, dan moeten die ook aan het corps opengelegd worden; de meeste tot nu toe bekende fouten zijn heel begrijpelijk en komen alle door „verkeerden opzet”.

Onze bemoeiingen moeten nu zijn, op tegenover ieder kiesche manier, de corpsschulden zoo spoedig mogelijk af te doen en herhaling van de begane fouten voor later te voorkomen, zooveel dit mogelijk is!

De mijzelf opgelegde taak, om vorm te geven aan eene meening, die naar ik weet in hoofdzaak gedeeld wordt in ruimen kring, is hiermede geëindigd.

Ik wil mij nu uit het verder verloop terugtrekken; aan anderen de verdere afwikkeling overlaten, omdat meer tijd en gedachten voor deze zaak mij ontbreken.

Indien mijne 3 artikelen een steentje kunnen bijdragen tot eene allen-bevredigende oplossing, dan heb ik mijne voldoening.

Eene opene, kernachtige gedachtenwisseling, zonder onnoodige hatelijkheden, zie ik van anderen tegemoet.

T.

Officiële opening van de terreinen der Delftsche Studenten Sportvereniging.

Het bestuur der D. S. S. V. maakt bekend, dat in verband met het binnen eenige dagen klaarkomen van het clubgebouw, de terreinen op Vrijdag 13 November a.s. officieel zullen worden geopend. De plannen van het bestuur hieromtrent zijn de volgende:

Des namiddags van 2—2³/₄ uur onderlinge voetbalwedstrijd.

Om 2³/₄ uur toespraak van den President, gevolgd door receptie van het bestuur in de hall van het clubgebouw.

Van 3¹/₂—4¹/₄ uur onderlinge hockeywedstrijd.

Indien het weer zulks toelaat gedurende den geheelen dag onderlinge tennismatches.

Het ligt in de bedoeling van het bestuur dat zoo min mogelijk personen mede zullen doen zoowel aan de voetbal- als aan de hockeywedstrijd, zoodat een maximum aantal leden aan de matches kunnen deelnemen.

Aan de voetbalwedstrijd kunnen alleen deelnemen leden van de Sportvereniging tevens lid van de Voetbalvereniging.

Aan de hockeywedstrijd kunnen alleen deelnemen leden van de Sportvereniging tevens lid van de Hockeyclub.

Aan de tennismatches kunnen alleen deelnemen leden van de Sportvereniging tevens lid van de Tennisclub.

Zij, die wenschen mede te doen aan één of meer van deze matches worden verzocht zich voor Woensdag 11 November a.s. schriftelijk op te geven bij den secretaris der Sportvereniging, den heer P. J. Schrikker.

Door aanplakking in het clubgebouw en op de Societeit Phoenix zullen de elftallen, zooals die gevormd zijn, bekend gemaakt worden.

Donderdag 12 November zal op dezelfde plaatsen bekend gemaakt worden of de tennismatches doorgaan, hoe de loting is uitgevallen, en om hoe laat de verschillende partijen moeten gespeeld worden.

Wie op het vastgestelde uur niet aanwezig is wordt onherroepelijk geschrapt.

De deelname aan voetbal- en hockeywedstrijd geschiedt kosteloos; het inleggeld voor de tennismatches bedraagt / 1,—.

De tennisclub zorgt voor ballen.

Er zal alleen gespeeld worden open heeren single.

Gedurende den namiddag zal er muziek op het terrein aanwezig zijn.

Tevens vestigt het bestuur er nog de aandacht op, dat men, om eenige sport op de terreinen van de D. S. S. V. te mogen beoefenen, lid moet zijn zoowel van de Sportvereniging als van de dien tak van sport rakende ondervereniging.

Toegang tot de terreinen hebben uitsluitend leden der Sportvereniging.

Op Vrijdag 13 November zullen alle leden van het D. S. C. toegang hebben tot het sportterrein.

Ten slotte deelt het bestuur mede dat het buffet in het clubgebouw zal geëxploiteerd worden door de Societeit Phoenix. Leden van de Societeit Phoenix zullen mogen verteeren op hunne societeitsrekening; niet-leden moeten contant betalen.

Het Bestuur der D. S. S. V.

In opdracht van de Almanak-redactie

Present! ik ben de schrijver van „Wat motten ze?” Zéker is „schrijven voor den Almanak” evengoed plicht voor 1e jaars als „naar buiten trekken met ¹/₃ flesch Moët per hoofd”.

Het is plicht, als de Almanak-redactie roept, aan die roepstem gehoor te geven en dáárom schrijft nu ook weer de schrijver van „Wat motten ze?”

Wie ons corps begrijpt en in al het schoone van het corpsleven wil deelen, wie karakter en diepte in zijn studentenleven wil zal vanzélf meewerken aan den Almanak! Hij zal zich tot schrijven zètten, trachten iets tot stand te brengen.

Eene eerste pennevrucht brengt dikwijls zware barensweeën; maar zijn ze overwonnen, dan is de voldoening vaak groot en opwekkend! — De Redactie zegt niet, dat het plicht is, dat ieder véél inzendt maar zegt, dat ieder zich veel móeite geven moet!

Dat de Almanak lang geleden werd ingesteld door hen, die vóór ons het corps bestuurden, was, omdat die voorgangers van ons zoo goed begrepen van welk belang het is om jaarlijks den corpsleden gelegenheid te geven om te uiten: de stroomingen van geest en de gedachtenwereld, die in en rond hen leven. De Almanak moest voor elk corpslid aanleiding zijn om zich te verdiepen in eigen innerlijk en zich rekenschap te geven van karakter en beteekenis der omgeving, waarin hij leeft.

Laten wij, corpsleden, trachten weer te geven, wat we zien en voelen; ons leven wordt er rijker, diéper mee!

Voor al gij, jongeren! die pas zijt togetreden tot ons corps, dat ons reeds zooveel gaf aan lief en leed — zoo zal het zijn voor hèn tenminste, die meeleeften, meevoelden, mee trachtten te werken naar overtuiging, voor het welzijn en de grootheid van het corps — gij jongeren, ziet ons en ons leven, onze onderlinge verhoudingen met frisschen blik; ge ziet ze, zonder de geschiedenis, die vertellen kan, „hoe het alles zoo werd” en daarom is uw kijk op ons een eigenaardige. Indien ge uwe oogen open houdt, zal uwen blik vaak dingen zien, die ons ontgaan en daarom kunnen vooral ook uwe „Varia” geestig zijn!

Wat die varia betreft, hekel daarin meer toestanden dan personen; laat door een kernachtig woord zien en voelen, wat ge meent dat een ander ontgaat. Hatelijkheden bedenken op personen, vooral als die reeds niet zeer in tel zijn, is goedkoop en wordt gauw wat laf; want wie zal een varium bestrijden? Ze mogen ook niet bedoeld zijn voor hen, die er van houden zich aan leedvermaak te vergasten. Neen, ze moeten de oogen openen, voor wat ons in sleur of gewoonte ontgaat! en daarom kan eene reeks „varia” in onderling verband, die één toestand of verhouding teekent, zijn nut hebben. Geenszins wil ik ontkennen, dat een enkele maal, een snedig gezegde op eene persoon, al is het voor hem wat zuur, een enkele maal aardig kan zijn; maar laat de Varia nooit middel zijn voor eigen populariteit, ten koste van anderen!

Bedenk ook, dat ge niet moet „kietelen in open wonden!” en dat ge uwen almanak zult willen toonen aan hen, die in U belangstellen, buiten het corps; gij wilt eenen goeden indruk van ons corps en ons corpsleven geven en daarom is het jammer, als er dingen in staan, die maar liever tevoren uitgescheurd werden, omdat ze plat, grof gevoeld en niet geestig zijn.

Er ligt zéker een groot genot in, 1e jaars! om met een klompje menschen varia te zoeken, genot voor ieders aard; voor fijn vernuft, voor leuke boert, voor schaterlachen! enz.

Ge kunt genot géven aan hen, die houden van goede grappen, in alle soorten: . . . desnoods een geestige schuine, een platte op het kantje!

Ge kunt voldoening geven aan liefhebbers van snerpemde ironie of bijtend sarcasme en wat al niet meer. Niets is veelzijdiger dan de rubriek varia van onzen Almanak!

Schrijf, het beste wat ge schrijven kunt, corpsleden! voor den Almanak.

Nederig, maar vurig hoop ik, dat dit zaadje sneller wortel schieten zal, dan het vorige, dat ik pootte!

Ik teeken mij, na verschuldigde dienst,

De schrijver van „Wat motten ze?”

De Onderlinge van Laga.

't Was er vroolijk Vrijdag langs de provinciale vaart. Ernstige gezichten hier en daar vooral in de rijtuigen en in de booten, maar 't publiek was jolig, zooals een studentenpubliek zijn moet. En het weer was de ons geliefde godin uitermate gunstig. Een prachtig einde voor 't roeiseizoen, met de oogen dicht zou men denken in den zomer te zijn. Vroolijk blies de wind over 't water, verkoelende de zich warm makende roeiers.

Ik zal in zooverre geen goed verslagschrijver zijn dat ik niet alle wedstrijden wil beschrijven, dit zou vervelend worden en niemand stelt er belang in en de enkelen die er wel belang in stellen zullen ze zelf wel hebben bijgewoond.

Om te beginnen mijn oprechten dank aan 't Lagabestuur voor de hoogst welwillende wijze waarop ik, als afgevaardigde der redactie, ontvangen werd en de groote bereidwilligheid op 't punt van inlichtingen geven.

Om tien uur klonk 't eerste schot en vertrok van de start een eerstejaars-combinatie in de P(elan) P(elan) die aldus de wedstrijden opende, ['t is gek dat P. P. ook P(asseerende) P(rullen) beteekenen kan.]

Ik noem deze ploeg omdat zij de wedstrijden opende, overigens was de race van niet veel belang daar op tijd geroeid werd. Maar zal ik ze eigenlijk wel beschrijven de wedstrijden die 't meest beschrijvenswaard zijn. Wat kan 't de abonné's eigenlijk schelen dat de oude vier gewonnen werd door Heybroek enz. na zwaren kamp met Staring enz. die al vrij op waren. Wat kan 't ze schelen dat in het nummer jonge vier Staring enz. een zeer spannende boord aan boord race roeiden met Godefroi enz. en Staring enz. met een kwart punt wonnen, dat Van der Sijp enz. de wedstrijd opgaven tegen Tideman enz. en dat deze enz. een slechtere tijd maakten dan Staring enz. waardoor de laatste enz. de jonge vier wonnen. Wat is er voor belangrijks in dat de Hans met eerstejaars verslagen werd door de Nora met derdejaars, dit was te voorzien. Wat voor interessants is er in het feit dat Dijkhoorn met een reuzenspurts afgaat in het scifnummer juniores en dat nummer wint en wat steekt er in dat Brandenburg en v. Lennep 't afleggen tegen Heybroek en Tromp na een wedstrijd met hindernissen als van de sliding schieten.

Is 't niet duidelijk dat Laga's beste sciffeur in de Mignon niet geslagen kan worden door een minder goed sciffeur in de Harry, die bovendien met zijn riem tegen een stilliggende schuit slaat en daarmee weer ten duidelijkste bewijst dat zelfs een roeier zijn oogen niet overal tegelijk kan hebben. Ik heb uit deze wedstrijd geconcludeerd dat 't ideaal van een sciffeur moet zijn een oog van achter. Stel u voor lezer op de voorste rijen in een theater en dan zonder te kunnen blozen naar achteren knipoogen.

't Eenige wat de lezer misschien wel interessant vindt was de oude tegen de jonge acht. De bloem van Laga's race-roeiers in de Walter, de knop in de Richard. Netjes in 't gelid zitten ze aan de start, wachtend op 't schot. Juist daar gaat 't af. Beiden schieten vooruit met een goede start, de oude ongeveer $\frac{1}{4}$ taflengte verder dan de jonge. Men zet er alles op. De oude loopt nog wat uit, en juist als 't leuk wordt is 't afgelopen. De oude wint met ruim een taflengte in 2 min. 16 sec. De Oude Garde stierf maar gaf zich niet over. Hier zouden we kunnen zeggen de Oude Garde stierf niet overwon zelfs maar gaf toch over. En hiermede waren de wedstrijden ten einde en trok een ieder naar huis de een zus, de ander zoo.

's Avonds prijsuitreiking op de kroeg. Officieele speeches. Aan de hartelijkheid en sympathie komt geen eind. Drie + een is nog geen vier. O was dit overal waar, leve mijn beren zou ik roepen.

Wat door Laga-vrienden zeker zeer gewaardeerd werd was de aanwezigheid van den Heer Boot, die ook 's middags blijk had gegeven van zijn belangstelling voor Laga.

De Kroegjool had een gezellig verloop. 't Lagalied werd, o tegenstrijd, gezongen door niet pal staande menschen.

't Is voorbij 't belangrijke van 't jaar voor Laga. Weldra zal 't ijs de vaarten vullen en zal de loods stil zijn, behalve het contingent raceroeiers voor 1909 dat getraind moet worden tot 't laatste toe. En als 1908 ons verlaten heeft dan wordt een treurig jaar in de historie van Laga opgeteekend, 1 overwinning.

Maar als de Lente daar is zullen we weer vol vuur ons begeven naar de Zweth. Vol spanning zien we de Varsity tegemoet. O, dat 't wezen mag wat wij allen zoo vurig hopen dat daar aan de Zweth ons lied uit volle borst weerklinken zal, uitjubelend de overwinning.

J.

Het Noorden.

(Vervolg.)

Neemt men in Christiania om zes uur in den middag den trein naar Stockholm dan komt men daar den volgenden ochtend tegen achten aan.

Tenzij men reist in mid-zomer, wanneer men tot kort bij middernacht nog een dagblad kan lezen zonder behulp van kunstlicht, valt er dus van het landschap dat wordt doorkruist weinig te genieten. Reeds omstreeks negen uur 's avonds komt de conducteur, vraagt met luider stem in ieder compartiment „lakan”, wacht doorgaans geen antwoord af omdat ieder reiziger zich de luxe van een bed met laken wel zal permitteeren, en verschijnt een oogenblik later om het station Karlstadt aan te kondigen, waar het avondmaal zal worden gebruikt; gedurende het oponthoud aldaar worden de bedden gespreid en niet lang nadat de trein weer op gang is gekomen, valt in de geheele wagen bedrijvigheid te vernemen, zijnde die tot het afleggen van enkele kleedingstukken voor het te beddegaan.

Het laatste gedeelte van de reis, dat in de vroege morgen-uren wordt afgelegd en waarvan de meeste treinbewoners zich weer bewust zijn, wegens het groot aantal stations waar gestopt en dus gewekt wordt, voert door een streek met veel meren, veel met dennen- en berkenhout begroeide heuvels, die hier en daar echter zoo hoog worden dat de trein zich door hun binnenste dient heen te werken, om dan uit te komen in uitgestrekte glooiende weiden, aan wier rand men hier en daar een aardig wit huisje of dito kerkje ontwaart.

Het is mij wel eens opgevallen zoo dikwijls als in boeken van Noorsche schrijvers dominees als hoofd- of bijpersoon voorkomen; toch bewijst het landschap hier dat er voor hen nog gelegenheid te over is hun ambt uit te oefenen.

Het aantal tunnels wordt grooter naarmate men Stockholm nadert. In de stad leidt het spoor verscheidene malen onder de huizen door en hier krijgt men reeds een indruk van wat straks nog erger zal opvallen, nl. de groote en plotselinge hoogte-verschillen te dezer stede.

Aan het station al dadelijk wordt het groote onderscheid merkbaar, waar ik reeds eerder op wees, de tegenstelling bijna, van Zweed en Noor. Hier geen gemoedelijk doende douanen, die hun luidjes er eens op aankijken, zich duidelijk in Engelsch en Duitsch uitdrukken en de behulpzame hand bieden bij het herstellen van de bescheiden wanorde die zij ambtshalve in uw koffer aanrichtten.

Hier geuniformeerde, vierkant geschouderde mannen, latend voelen hun trots op de zilveren strepen om mouw en pet; kort bevelend is hun toon tegen de dragers die aan komen sjouwen met de bagage, grof is hun greep midden in uw schoon linnengoed; kennen doen ze alleen hun eigen taal; het schijnt dat hun nooit is opgevallen het aantal vreemdelingen dat Stockholm bezoekt, hetwelk veel grooter is dan dat in Christiania. Het is alsof zij willen namaken den hoogheidswaan van een Duitsch beambte-in-uniform. Voor hem, die niet het genoegen had met enkele lieden van deze natie nader kennis te maken en tegenover hun op 't uiterlijke min-aangename ook hun goede eigenschappen te leeren kennen, is het ras bijna antipathiek, en dit stellig voor hem — die als wij — eenigermate gewend is geraakt aan de uiterst voorkomende Noorsche manieren.

(Zie vervolg Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

G. & H. OUWERLING.

— MEUBELFABRIKANTEN. —

CHORSTRAAT 28:

— MEUBELMAKERIJ —

Bureaux. -:- Boekenkasten. -:-

CELLEBROERSTRAAT 33:

STOFFEERINRICHTING

Luie-Stoelen. -:- Tafeltjes.

Een Bouwkundige, zijn avonduren beschikbaar hebbende, vraagt teekenswerk voor H.H. Studenten uit te voeren.

Brieven onder No. 5013, Bureau van dit Blad.

AANGEBODEN:

Koffietafel voor 6 à 7 personen 30 cts.

Eettafel voor 6 à 7 personen 80 cents.

Adres HAVENSTRAAT 37a.

AANGEBODEN:

een **DINER-TAFEL**

voor 8 of 10 Heeren, tegen 75 cents per Couverts.

Tevens gelegenheid voor **KOFFIETAFEL** tegen billijke conditiën.

Adres F. DE GROOT, Verversdijk No 43

Aangeboden:

gemeubileerde Zit- en Slaapkamers,

in het centrum der stad, met of zonder pension, voor 1 of 2 heeren. Allen aan straat gelegen.

Te bevr. Boekh. J. WALTMAN JR., Binnenwatersl. 33.

TE HUUR AANGEBODEN:

2 gemeubileerde Kamers met slaapkamers

12 en 16 gulden per maand. Tevens gelegenheid voor

een **EETTAfel** van 6 à 8 **HEEREN**,

à f 0,75 per persoon. Adres PHOENIXSTRAAT 31.

G. J. M. VAN HOEK,

Magazijn van PIANO'S en ORGELS,
OUDE DELFT 29.

Alleen-vertegenwoordiger voor STEINWEG PIANO'S.

HUUR PIANO'S van af f 4,— per maand.

Stemmen - Repareeren - Inruilen - Transporteeren
— Taxeeren. —

Gediplomeerd door de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst.

Gelegenheid voor 4 à 6 Heeren om
DEGELIJK TE DINEEREN.

Adres VOORSTRAAT 61.

Te huur aangeboden:

3 mooie gemeubileerde Kamers met frissche Slaapkamers met of zonder pension.

Gelegenheid voor **Koffie-** en **Eettafel**, prijs billijk.

Adres VAN LEEUWENHOEKSINGEL 37.

Werkverschaffing.

De COMMISSIE van VRIJWILLIGE ARMENBEZOEKSTERS van het BURGERLIJK ARMBESTUUR te DELFT wenscht **werk te verschaffen** aan naaisters en breisters.

Zij roept de **medewerking** in van **H. H. Studenten** door eventueele reparaties aan **kleeding enz.**, door hare bemiddeling te willen laten verrichten. Desgewenscht kunnen kleedingstukken worden afgehaald en teruggebracht.

Adres: Bureau v. h. Burgerlijk Armbestuur, Oude Delft 169.

H.H. Studenten.

S. LOGCHER, VERVERSDIJK 54,

geeft den hoogsten prijs voor gedragen Kleederen, Meubelen, Goud, Zilver, enz; laat zich dagelijks aan huis ontbieden, zoowel binnen als buiten de stad. Brieven worden vergoed.

Biljarts „t Is-Me-Edso”,

overtreffen ieder ander fabrikaat.

Te bespelen Stations-Koffiehuus.

KRUIF.

Hôtel „CENTRAL”, Cafe-Restaurant.

Verschillende Zalen voor Vergaderingen, Déjeuners, Diners en Soupers.

Plats du jour van 12-2 uur.

Diners van 5-7 uur.

Restaurant à la carte den geheelen dag.

Logeerkamers en Badkamer geheel naar de eischen des tijds.

Door wijziging der inrichting is gelegenheid gemaakt voor

Diners van ± 60 personen, met afzonderlijke Ontvang- en Rooksalon,
en aparte ingang.

G. M. VAN DE SEIJP Hz., Cuisinier.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 5 NOVEMBER 1908. No. 6.

De eerste indruk van de stad zelf is die van een wereldstad, wanneer men tenminste het ietwat gebrekkige stationsgebouw den rug toegekeerd heeft.

Een groote menigte taxameters, auto's evenals gewone aapjes, wachten op een vrachtje. Niet als bij ons geschreeuw en geruzie der koetsiers onderling; als in alle groote steden wordt door een agent van politie aan elkeen die rijden wil een koperen nummer afgegeven, dat verwijst naar de gelijkgenummerde droschke.

Opvallend is de voorliefde voor felle kleuren. Licht blauw-groen gekleurde tramwagens, postbeambten in vuurroode jasjes, politie met veel koper aan de uniform; langs de drukke kaden een massa van helderwitte veerbootjes en ferry's die in alle richtingen de verschillende deelen dezer eilandestad verbinden, of die een dienst onderhouden op de menigte van in de buurt gelegen badplaatsen en uitspanningsoorden; indrukwekkend zijn de monumentale openbare gebouwen, hotels en particuliere woningen; imponerend bovenal is het machtig complex bestaande uit Koninklijk slot, Rijksdaggebouw en Rijksbank, waarvan het eerste op het grootste der drie eilandjes ligt en een goede vijftig meter boven de kade, zoodat het met zijn breede terrassen den omtrek beheerscht. Mooi is het slot niet, maar ontzaglijk groot en massief; misschien wel de meest juiste stijl, want door zijn plompheid en eenvoud schenkt het vertrouwen in de macht van wie er binnen woont, een macht die zich er blijkbaar niet tegen verzette dat het lichaam hetwelk zijn rechten inperkte en zelf de wetgeving in handen nam, de Rijksdag, zich een woning bouwde onmiddellijk aan de zijne grenzend. Ook dit is een grootsch gebouw, opgetrokken uit geweldige blokken roseachtig grijs natuursteen, slechts ten deele behouwen; maar door zijn minder effen muren, de drukkere gevelversiering, heeft dit niet den stempel van stijve deftigheid die van het koninklijk paleis een kenmerk is.

De tegenstelling dezer twee gebouwen, die te zamen — niettegenstaande hun verschil in stijl — een eenheid vormen, is typeerend en analoog aan het verschil tusschen koninklijk en parlementair gezag; het eerste strak, deftig, en hoewel persoonlijk door zijn koelheid nog objectiever schijnend dan het laatste, rumoerige, bedebatteerd uitvloeiende van een misschien slechts tijdelijk sterkere meerderheid, maar daarom voor het oogblik niet minder sterk; in werkelijkheid zelfs sterker.

Met Rikdagshuset vormt de Rijksbank één geheel; haar fundamenten worden bespoeld door één der drie zeearmen.

Het deel van de stad waar men als vreemdeling zich het grootst gedeelte van den dag ophoudt, waar de groote hotels zijn, de fashionable restaurants en de theaters, is Nordmalmen (wij hebben er geen woord voor, in 't Fransch „faubourg du Nord”).

Hier zijn de breede winkelstraten, voor zoover ze niet te sterk stijgen of dalen geasfalteerd, voor de rest geplaveid met zoo ruw mogelijk steen, om het verkeer per as zoo min gevaarlijk mogelijk te maken. Ik schat dat er menige straat is die meer dan 35° helt. En toch rijden daar trams en auto's en viktoria's, de laatste zelfs zonder rem, maar zoo licht, dat het minste inhouden van het paard voldoende is om het voertuig te doen stilstaan, op en af en krioelen er door elkaar.

Men ziet er rijtuigen, zoo smal dat ze slechts ruimte bieden voor één enkel persoon, waarvan de wielen hoogstens een meter van elkaar staan.

De tarieven zijn buitengewoon laag. Voor een rit per auto, met 2 groote koffers en 2 zware handtassen, een kwartier lang, betaalden wij met fooi mee, een kroon (67 cent). En al lijkt het een fabeltje, niet minder waar is het, dat de bestuurder zich uitermate tevreden betoonde. De afstanden in de stad zijn groot. Vandaar dat de trams doorgaans stampvol zijn. Op sommige lijnen is nog het oude stelsel van betaling van den vrachtprijs in zwang. Daar gaat de conducteur met een gesloten glazen bus rond, waarin een ieder zijn tien öre stukje werpt. Hij die geen gepast geld heeft ontvangt van den conducteur een vloeipapieren zakje waarin een bedrag van genoemde stukjes zit, gelijkwaardig met de ter wisseling gegeven munt. Hiermee wordt het tijdroovend aftellen voorkomen. Het bezwaar van deze wijze

van betalen is, dat geen contramerken worden uitgereikt, zoodat controle niet mogelijk is.

Zooals wel bekend zal zijn, heeft in Skandinavië de telefoon een elders ongekende toepassing verkregen. Stockholm is een stad van nog geen 400.000 inwoners; toch bedraagt het aantal telefonische aansluitingen er meer dan 30.000, dus bijna 10%. Amsterdam telt 550.000 zielen en slechts ± 9000 abonné's op de gemeentelijke telefoon. In elke kamer van een 1e rangs hotel hangen twee telefoontoestellen, één van de Allemanna en een van de Rikstelefon, gelijkstaande met gewone- en intercommunale aansluiting bij ons. Ook het aantal publieke telefooncellen is legio. Bij elk belangrijk kruispunt, in elk park of plantsoen, op elk plein staan kleine kioskjes, die tot op een meter van den grond open zijn en voor de rest voorzien van drie glazen en één vaste wand, waartegen het toestel is aangebracht.

De aansluiting volgt eerst nadat men een bedrag, naar ik meen van 25 öre, in den automaat heeft geworpen.

Het gebruik van deze publieke cellen is zeer druk; uit weinig glazen kastjes komen niet een paar beenen te voorschijn van iemand die in gesprek is.

Getuige de altijd volle restaurants en café's leeft de Stockholmer veel buitenshuis. Niet enkel de man, ook de vrouw. En wat opvalt is het groot gebruik van alcoholhoudende drank. Zweedsche punch, die men niet met water aangengeld maar sec drinkt, bestelt men niet per glas. Men laat zich een fleschje in ijs brengen. Bier, niet geïmporteerd maar inlandsch, een soort heel licht Pilsner, drinkt men reeds aan 't ontbijt, wat niet zoo vreemd is als het klinkt, wanneer men in aanmerking neemt dat dit veel copieuser dan bij ons en doorgaans warm is.

Men middagmaalt niet op z'n Duitsch maar zooals bij ons omstreeks zes uur. Niet onaardig voor de typeering van het slag menschen hier is het volgende feit:

Theatercaféen, dat niettegenstaande zijn naam ook restaurant is en deel uitmaakt van het kolossaal operagebouw werd omstreeks acht jaar geleden geopend, nadat een jong Zweedsch schilder, die sinds dien beroemd is geworden, de wanden voorzien had van zeer gewaagde voorstellingen van bachanaliën en dergelijken. Het eerbaar Stockholmsch publiek, dat tot de eerste bezoekers behoorde, sprak schande hiervan. Anderen vonden het noodzakelijk hun oordeel op te slokten tot na eigen aanschouwing van deze schokkende nieuwigheid. Nog meerderen bleken even erg gesteld op de mogelijkheid een eigen oordeel te kunnen vellen.

Het gevolg was dat de nieuwe gelegenheid dag in dag uit stampvol zat. Men raakte aan de eerst gewraakte voorstellingen gewend, een goede keuken droeg bij tot de algeheele verzoening, per slot roemde men behalve het eten ook de decoratie en nu . . . wordt vreemdelingen een bezoek ten zeerste aangeraden. Zelfs maakte de jonge schilder een aardig fortuin met het schilderen van nog meer van dergelijke schoone wandversieringen. Doch de eersten bleven de beste; het eerste restaurant ermee, het drukst bezocht.

En nu nog steeds geeft alleen vooruit bespreken van een tafel zekerheid in Theatercaféen plaats te zullen vinden, ten minste tusschen vijf en één. Daarvoor en daarna heeft men zonder dat wel een kansje.

Zweden is het land van de hors d'oeuvre, dat weet ieder beschaafd mensch. Onze koks achten geen spijskaart volledig zonder hors d'oeuvre suédois. Maar toch hun kunst mag nog zoo hóóg staan, vergeten doen zij altijd wat. Na ieder Zweedsch voorgerecht behoort een glas „aqua vite” te volgen. Dit is een soort jenever, zonder jenever smaak; d. w. z. het ziet er uit als jenever en het brandt als de gemeenste schnaps; maar het laat geen nasmaak achter.

Het verbindt alle smaakjes van de verschillende voorgerechten tot een aangenaam smakengamma; het wekt de eetlust in bijzondere mate op: in 't kort het is een uitstekende uitvinding, die navolgenswaardig is.

Iets hinderlijksch aan een Zweedsch maal, wat dit trouwens met het Noorsche en Deensche gemeen heeft, is het bijna verplichte „skol” drinken.

Het wordt beschouwd als grove onbeleefdheid wanneer men een slok neemt, zonder vooraf iemand van 't gezelschap te hebben aangezien, te hebben to gesproken met „skol herr zoo en zoo” en na den teug met het hoofd te hebben gebogen en met het glas te hebben gedaan, wat wij noemen een lijntje trekken. Daar men niet altijd de opmerkzaamheid van iemand op deze wijze kan tot zich trekken, is het gewoonte dit slechts bij groote tusschenpoozen te doen, wat niet beteekent minder drinken, maar grooter slokken nemen.

Na diner, souper of lunch volgt altijd koffie en punch.

Gedurende de entré-actes in het theater zoekt men zijn eigen tafeltje in de foyer op en drinkt daar punch. Tegen het eind van den middag bittert men niet, drinkt nog minder thee, maar steeds punch. Niet enkel de mannen, ook de vrouwen doen het. Het viel mij ook op zooals deze laatste hier bijna zonder uitzondering rooken. Trouwens rooken en drinken gaat veel samen.

Stockholm is een sportstad. Men tennist er bijv. winter en zomer. Veel op overdekte banen, die op verschillende (6) plaatsen in de stad gelegen zijn. Zij zijn uiterst luxueus ingericht. Men betaalt dan ook 6 kronen (f 4,—) per uur, doch kan zich abonneren, of zich tot club combineeren en deze de baan op zekere tijden doen huren. Eén onzer kennissen was bijv. geabonneerd voor Donderdagavond van tien tot twaalf. Dit klinkt voor ons vreemd. Maar in de overdekte banen is immers electrisch licht. De koning evenals de kroonprins speelt, wanneer hij in de stad woont, bijna geregeld elken middag.

Dit alles geeft, ik stem het onmiddellijk toe, slechts een kijk op uiterlijke eigenschappen van den Zweed. Tot meer diepgaand onderzoek van deszelfs ziel ontbrak mij echter den tijd.

Misschien laat het feit, dat in Zweden de ontstemming tegen Noorwegen na 1905 nog altijd sterk op den voorgrond treedt; dat men chauvinistisch is tot het belachelijke toe, dat men als regel geen of slechts één vreemde taal kent, ook hier eenig — al is het zwak — licht vallen.

(Wordt vervolgd).

Schaken.

ONDERLINGE WINTERWEDSTRIJD DER D. S. S.

De wedstrijd is als volgt ingericht:

Het bestuur verdeelt de deelnemers van ongeveer gelijke sterkte in groepen van vier of vijf. Iedere groep speelt een kleine kamp, waarbij iedere speler tegen alle anderen van dezelfde groep eenmaal uitkomt, zoodat spoedig een voorloopige volgorde bepaald kan worden.

De winnaar van groep twee speelt een matsch van 3 winstpunten tegen den laagst uitgekome van groep een, zoodat iemand van lagere groep in een hogere groep kan opklimmen.

De partijen moeten opgetekend en bij het bestuur ingeleverd worden.

Deze regeling leek de beste tot de vlugge bepaling van het tiental, dat zal uitkomen in de massakampen, die in het komende seizoen, o. a. tegen de Delftsche Burgerschaakclub en waarschijnlijk tegen de Studenten schaakclubs uit Leiden en Amsterdam zullen plaats hebben.

Zij, die wenschen mede te spelen in deze wedstrijd kunnen zich melden bij den secretaris, Oude Delft 47, of op de schaakavonden, Vrijdags op de S. P.

Het bestuur heeft zich als volgt samengesteld:

- F. J. Kubatz, President.
- G. F. Wittewaall, Secretaris.
- E. H. Boissevain, Penningmeester.
- J. G. W. Pels Rijcken, Comm. van Materieel.

Debating.

Eerste Huishoudelijke Vergadering op Woensdag 4 November 1908.

Nadat de president de vergadering geopend, de secretaris de notulen gelezen heeft, is het woord aan Mej. Mr. G. J. Stenberg, ter verdediging van de volgende stellingen:

I.

De ontzegging van politieke rechten aan de vrouw heeft zijn oorsprong in het recht van den sterkste.

II.

De vrouw, hoewel van nature geneigd het regeeren aan den man over te laten, wordt door de groote economische en sociale omwentelingen der vorige eeuw gedreven tot belangstelling in de regeering en tot den wensch daaraan mede deel te nemen.

III.

Het vrouwenkiesrecht kan nuttig werken, maar is eerst sociaal gerechtvaardigd, wanneer de vrouw rijp blijkt te zijn, de regeeringstaak te beoordeelen.

IV.

In het algemeen is de vrouw in Nederland nog niet rijp daartoe.

Spreekster begint met een uitspraak van koningin Victoria aan te halen: „de vrouw is niet heerszuchtig, slechts in uitzonderings gevallen bestaat bij haar den drang deel te nemen aan het politiek leven.” Vroeger bestond er zoo goed als geen aanraking tusschen de vrouw en de maatschappij. Zooals nu de verhouding van man tot vrouw is bij de minst beschaafde volken, zal in vroeger tijd ongeveer zijn geweest die verhouding, en vrij zeker nog sterker uitgesproken in die richting, namelijk die van totale afhankelijkheid. In de vroegste tijden bemoeide de man zich weinig met de vrouw, en ook de kinderen stonden al gauw op eigen beenen. De vrouw werd beschermd door haar familie. Van later dagteekening is het patriarchaat. De man kreeg genoeg kapitaal zijn vrouw te onderhouden, hij haalde haar bij zich in huis, deed voor haar werk verrichten. De verhouding werd analoog aan die van den slaaf tot zijn heer; als daar gold ook hier het recht van den sterkste. De vrouw werd verkocht aan den man, deze handelde met haar naar welgevallen, zij had zich te onderwerpen, kon ook niet anders.

Veel later, toen de beschaving het een heel eind verder gebracht had, in het begin der middeleeuwen was deze toestand reeds sterk verouderd. Men kon reeds spreken van vrouwen, die behalve macht over zichzelf ook zeggenschap hadden over anderen. In Engeland waren de vrouwen lid van gilden, konden zij als peeress zitting hebben in het Hoogerhuis en om hun grondbezit afvaardigen naar het Parlement.

Ook in Frankrijk hadden zoowel edelen als geestelijken van beiderlei seksen op veel punten gelijke rechten. — Waar deze echter vertegenwoordigd waren lieten de vrouwen zich doorgaans door mannen vervangen.

In den modernen tijd heeft de toestand zich zeer sterk gewijzigd. De vrouw heeft te doen gekregen op het gebied dat vroeger uitsluitend den man toebehoorde.

De huisindustrie, die vrouwen werk verschafte, werd op zijde gestreefd en verdrongen door fabrieksnijverheid, waarvan het gevolg was dat vele vrouwen fabriekswerk gingen verrichten, dus in aanraking kwamen met toestanden, waarmee tot nu slechts de man te maken had.

Veel wat vroeger door de vrouw thuis zelf vervaardigd werd, werd veel goedkoper door fabrieken in massa aangeemaakt. Gevolg: de vrouw koopt het goedkope product en verliest zodoende bezigheid; zoekt werk buitenshuis, komt dus opnieuw op 't gebied, vroeger exclusief door den man betreden.

Een bewijs hoeveel vrouwen buitenshuis arbeiden geeft de statistiek: In Pruisen werkten bijv. in 1906, 538.310 vrouwen op fabrieken. Het groot aantal kinder-bewaarplassen vind daar zijn oorzaak in.

Waar vroeger geen gelegenheid toe bestond, n.l. tot in aanraking komen met wet en bestuur, gebeurde nu; conflicten bleven niet uit, de vrouw maakte meer studie van de wetgeving en de economische toestanden.

Toen men langzamerhand terugkwam van het laissezaller principe, toen de staat zich inliet met regeling van sociale kwesties, werden ook op vele punten voor de vrouw beschermende bepalingen ontworpen.

Onze Nederlandsche wetgeving sluit de vrouw van geen enkel openbaar ambt uit, alleen van dat van gemeente-ontvanger en -secretaris. Echter geldt dit alleen voor de ongehuwde vrouw. De getrouwde vrouw verliest bijna alle rechten.

Echter is ook daar in den laatsten tijd verbetering merkbaar, getuige de wet tot regeling van de arbeidsovereenkomst, waarbij vrouwen verondersteld worden in het bezit te zijn van de functie van hun echtgenoot bij het contract opmaken. Ook kan de vrouw haar verdienste aanwenden ten bate van het gezin.

Verder kan een gehuwde vrouw het voogdijschap waarnemen en heeft zij zitting en stem in den familieraad. In allen deele valt dus waar te nemen een evolutie van de macht der vrouw.

Zij die in de toekomst ook op kiesrecht voor de vrouw hopen, stellen zich daarvan geen gouden bergen voor, die

den kiezers anders door niet aan 't bewind zijnde partijen wel eens te lichtvaardig worden voorgespiegeld. Zij verwachten echter het hare tot verbetering van den algemeenen toestand te kunnen bijdragen.

In verscheiden landen, te weten in Nieuw-Zeeland, het Australisch gemeenebest enz. hebben zij kiesrecht en wisten bovendien een wettelijk minimum-loon voor bedrijven, waarin slechts vrouwen werkzaam zijn, te bedingen.

In abstracto is het rechtvaardig dat zij evengoed als de man recht hebben op kiesbevoegdheid; ook zij strijden den strijd om 't bestaan, ook zij ontwikkelen zich, ook zij maken deel uit van de maatschappij.

Of in concreto het gerechtvaardigd zou zijn hun het kiesrecht te verleenen blijft de vraag. Over 't algemeen staat nog de vrouw lager dan de man. Ware haar invloed altijd een goede geweest daarvan zou meer zijn te merken geweest uit die, uitgeoefend op man en kinderen en verdere omgeving. Op filantropisch gebied vooral is menig vrouwelijk tekort aan inzicht gebleken. Toch valt het niet te ontkennen dat er hoogstaande vrouwen zijn. Misschien ware het billijk hun het passief kiesrecht te verleenen. Beoordeeling over hun geschiktheid blijft aan den man. Hiervoor zouden nooit gehuwde vrouwen in aanmerking komen. Zij hebben hun onverdeelde aandacht aan hun gezin te wijden.

Wat betreft het bezwaar door sommige bestrijders te berde gebracht, dat kiesrecht aan de vrouw haar vrouwelijke hoedanigheden, haar eigenaardige positie zouden ontnemen, zij aangevoerd dat het onderscheid tusschen man en vrouw zoó hemels breed is, dat dit blootelijk door kiesrecht geen wijziging zou ondergaan.

Verder zijn de strijdvaardige vrouwen wel eens onbeminlijk. Maar dit is niet zoozeer een gevolg van hun strijdvaardigheid maar van hun aard. Door hun optreden merkt men echter deze eigenschap sterker op.

Hiermede meent de inleidster de stellingen voldoende verdedigd te hebben.

Het debat wordt geopend door de Bruijne.

Deze is het met de eerste stelling eens. Niet met de tweede. De vrouw is niet van natura geneigd tot overlaten van de regeering; echter is zij beducht voor de gevolgen van een eventueel openbaar optreden. De fransche geschiedenis geeft verscheidene voorbeelden van vrouwen die niet van deze overlatende natuur bleken, bijv. Madama de Pompadour.

Wat de 3e stelling aangaat, is de spreker niet overtuigd van de noodzaak van het in staat zijn tot beoordeeling van de regeeringstaak als voorwaarde voor stemrecht. Ten slotte zou het kiesrecht de vrouw eenmaal gegeven, een prikkel zijn tot ontwikkeling.

Louwerse vindt het generaliseeren, wanneer men spreekt over de vrouw onsympatiek; zij zijn niet als type aan te geven. Hij meent dat een goed ding van vrouwenkiesrecht zou zijn de daardoor grooter wordende gedachtenwrijving, als bron van verbetering. Hij meent, in tegenstelling met de inleidster, dat — waar een man een gezin te zijnen laste heeft, de ongehuwde vrouw in 't algemeen niet — deze laatste ook minder loon kan verdienen.

Kubatz vatte gaarne de stellingen III en IV samen om bij het stemmen een juister beeld van de algemeene opinie te krijgen. Hij acht beperkt vrouwenkiesrecht heilzaam.

De Kruijff bestrijdt de vergelijking tusschen de verhouding man-vrouw en heer-slaaf. Het vrouwenkiesrecht tijdens de fransche revolutie verzonk bij de andere schokkende gebeurtenissen van dat tijdperk in 't niet en is van te weinig belang om daarop te gronden 't recht van de vrouw tot mede zeggenschap in 't landsbestuur.

Van Leeuwen vindt de stellingen te weinig positief. Hij acht stelling I en II met elkaar in strijd en slechts de reden in II aangegeven geldig voor het zich terughouden op politiek gebied door de vrouw. Verder meent hij dat de moreele opvoeding der kinderen niet op scholen maar door de moeder behoort en slechts kan geschieden en daarom een werkkring der vrouw buitenshuis verderfelijk. Dan ziet hij in meerdere rechten der vrouw gevaar voor de hechtheid van het huwelijk en vraagt ten slotte wanneer dan wel de periode van rijpheid voor kiesrecht kan zijn ingetreden.

Ook Roessingh v. Iterson acht niet het recht van den sterkste maar de „aard der dingen” oorzaak van de onthouding der vrouw op politiek gebied.

De rol der vrouw bij de voortplanting is oorzaak van haar zwakker zijn dan de man, van haar bezigheid in huiselijken kring.

Verder heeft de bevoegdheid een recht te bezitten niets te maken met het verkrijgen daarvan. Rechten worden verstrekt door degenen die reeds eerder die rechten uitoefenden. Deze oordeelen over de al of niet geschiktheid van hen die er aanspraak op maken. Er is geen kwestie van rijp zijn, maar rijp geoordeeld worden.

Hijmans ziet in de geringe ontwikkeling der vrouw geen principieel bezwaar, slechts een kwestie van grens.

V. d. Graaff vraagt of getrouwde vrouwen volgens het inzicht van de inleidster het kiesrecht verdienen, ja dan neen. En of de afhankelijkheid der vrouw van de man behalve in den echtelijken, ook geacht wordt te bestaan in den geëngageerden staat.

Prof. v. Blom brengt de inleidster hulde voor haar voordracht, doch is tegen elk der vier stellingen. Ook hij meent dat niet het recht van den sterkste maar de natuur tot gevolg heeft de politieke onthouding. Ook hij ziet de tegenstrijdigheid van v. Leeuwen tusschen stelling I en II. Verder veronderstelt stelling III het axioma, dat niet onaanvechtbaar is; elk die daartoe rijp is, dient het kiesrecht te bezitten.

Maar ten allen tijde bestond conflict van belangen. Het belang der voor kiesbevoegdheid „rijpen” kan indruischen tegen dat van min-ontwikkelden. Dit kan door deze laatsten worden ingezien. Hadden wij nu geen kiesrecht, dan zou een wrok en erger tegen de regeering het slechte gevolg zijn. Bovendien hebben de kiezers slechts begrip te hebben van de groote lijnen, volgens welke zij wenschen te worden geregeerd.

Spreker is het met Mr. Stenberg eens dat er een sterk genoeg verschil bestaat tusschen man en vrouw. Maar hij wil dit geen obstakels in den weg zetten en de vrouwen-natuur haar vrije ontwikkeling laten, ziet niet in dat evenals de manlijke ook de vrouwelijke zou hebben aan te sturen op rechten die de manlijke verwierf, bijvoorbeeld kiesrecht.

Ten slotte raadt v. Heerdt aan in stelling I in te voegen „zijn o. a.” ten einde tegemoet te komen aan de bezwaren van hen die I en II strijdig achten en stelling III te lezen: „Het vrouwenkiesrecht kan nuttig werken en is sociaal gerechtvaardigd, voorzover de vrouw rijp blijkt te zijn de regeeringstaak te beoordeelen”.

Dan vraagt hij nog hoe het moet met de plichten die doorgaans een onvermijdelijk gevolg van rechten zijn, bijv. de dienstplicht.

De vergadering wordt een kwartier geschorst.

Na de pauze houdt Mej. Stenberg haar repliek.

In plaats van afzonderlijk de verschillende debaters te beantwoorden wil zij nog eens haar stellingen motiveeren.

I. De vrouw was fysiek zwakker, werd door haar familie verhandeld, was bezit van den man die haar kocht; het kwam bij dezen zelfs niet op dat dit schepsel ooit eenig recht zou kunnen hebben, vandaar de eerste stelling.

I sluit II niet uit. Tengevolge van het recht van den sterkste, dat als vanzelfsheid gold, werd ook de vrouw zich niet bewust van eenig recht over zichzelf of anderen, dus was van nature geneigd de regeering aan den man over te laten.

Wat de bestrijding van III betreft valt op te merken:

Kiesrecht is een functie ten bate van den Staat, niet ten bate van de persoon. Daarom zullen hoog ontwikkelde wel kunnen beoordeelen of het geven van gelijke rechten aan anderen het belang van den staat zal dienen.

Gehuwde vrouwen verdienen het kiesrecht, is het eenmaal zoover, even goed als ongehuwde (dit naar aanleiding van de Graaff's opmerking).

Eindelijk meent de inleidster goed te doen met een vijfde stelling aan de anderen toe te voegen nl.:

V. Voor het invoeren van actief vrouwenkiesrecht in Nederland is de tijd nog niet gekomen, en in stelling III voor „vrouwenkiesrecht” het woordje „actief” in te lassen.

Dan bedankt de inleidster voor het woord.

Vervolgens worden de stellingen in stemming gebracht. Stelling I wordt verworpen, II aangenomen, III verworpen, IV aangenomen evenals V.

Dan memoreert de president dat dit de eerste maal was dat een vrouwelijke inleider sprak, dankt Mej. Mr. Stenberg voor haar welwillendheid deze eerste te willen zijn (de vergadering toont door handgeklap instemming) en sluit de vergadering.

Herfst.

Hoe nietig wild rollen de golfjes door 't jagen van de gure herfstwind, die met zich voert de dorre blaadjes van de boomen die bijna kaal treurig langs de vaart staan. Koud en ruw is de wind en ze buigt de droeve boomen, haar slachtoffers, naar de kant van 't water, ze springen dan terug als schrokken zij van hun eigen beeld. Maar vrolijk speelt hij met de golfjes, lustig buitelen ze over elkaar en spatten tegen de oever uiteen, daar eindigend hun vrolijk onbelangrijk bestaan, en meer golfjes zullen hunne plaats innemen en weer vergaan. Soms groeien ze aan, enkele er onder en worden hoog, veel te hoog voor een golfje en ze bereiken den oever niet want ze buitelen over de kop met kleine spatjes, te midden van hun vriendjes, die terstond ze weer voortduwen in hun lustig spel en ze meenemen naar de oever, waar 't uiteenspat, 't golfje dat groot geweest is, net als al zijn kameraadjes. De wind is de vriend van de golfjes, hij speelt met ze en geeft ze nu weer een ander spel als hij de wolkjes wegjaagt en ze 't maanlicht laat zien. Nu is 't als wordt 't spel vrolijker. Zie, ze duiken weg als ze juist helder door de manestrallen verlicht zijn. 't Is als houden zij niet van het licht, maar de vriendjes duwen ze naar boven, zoodat ze blauwig wit schitteren, maar dan duiken ze vlug weer weg en duwen hun plagers naar boven die even belicht ook weer verdwijnen. 't Is of ze zich schamen in 't licht te komen de golfjes omdat ze niets zijn dan verschijnseltjes ontstaan uit een gril van de wind.

Ik heb 't lang aanschouwt, 't spel van wind, golfjes en licht, 't trof mij nu wijl 't zoo vrolijk was, zoo lief en toch zoo onbelangrijk.

Vrolijk spel, meer nog aanschouwen u, maar zij zijn niet vrolijk, 't zijn de droeve boomen die geen vrienden zijn van de wind en die treurig zijn als ze verlicht worden door de maan, omdat de wind hun de schoonheid ontnomen heeft en zoolang ze bestreden, totdat zij hem nu niet meer hinderen en hij vrij door de naakte takken zijn weg vervolgen kan, maar nog is hij niet tevreden, nog grijpt hij in drift de kale takken aan en doet de boomen buigen voor zijn kracht. Arme boomen, zij willen niet met de gure wind spelen, de winter is hun droevig. Wat hebben ze in hun leven al niet gezien en ondervonden, in hun leven van afwisselende grootheid en verval.

Ik heb gevoeld wat de boomen voelden. Ze kenden betere tijden als zij de zon die hun vriend is lieten rusten op hun loof. Wat waren ze schoon in hun groene kleed, wat waren ze dan trotsch. En toch verleenden ze dan een onderdak aan arme vrolijke zangertjes die in die goede tijden kwamen voor hun brood. Wat al lustige gezangen hebben die boomen toen gehoord. Wat een verliefdheidjes zijn in hun takken niet ontstaan, hoevele huwelijken van de zangers in hun loover niet voltrokken en wat hebben ze niet trouw beschermd het nestje waarin de kleintjes vertoefden. Nu zijn ze weg de gezinnetjes, weg daarheen, waar 't eeuwig zomer is.

Ik heb de droefheid van de boomen gedeeld en sterk bruiste in mij op 't verlangen te gaan waar de vogels gingen, waar natuur nooit droef is, waar 't immer zomer is.

Technische Hoogeschool.

Prijsvragen, uitgeschreven in September 1908, en te beantwoorden vóór 1 September 1909, door studeerenden aan eene Nederlandsche instelling van hooger onderwijs.

AFDEELING DER BOUWKUNDE.

A. ONTWERP VAN EEN CONCERTGEBOUW.

Situatie. Het gebouw is gedacht in een voorname wijk van een groote stad, op een vrij terrein $\pm 2500 M.^2$, door ruime straten omgeven.

Het moet bevatten:

1. *Een groote Concertzaal* voor orkest- en koor-uitvoeringen, ter grootte van ± 1000 bezoekers, waarvan ± 250 op een gaanderij of balkon te plaatsen. Bovendien een verhoogd podium voor orkest en zangers groot $\pm 100 M.^2$

2. *Een kleine Concertzaal* voor kamermuziek ter grootte van ± 350 bezoekers, waarvan ± 70 op een gaanderij of balkon te plaatsen. Bovendien een klein podium voor kwartetspel en zang $\pm 40 M.^2$

Het is de bedoeling dat de groote zaal wordt geplaatst op den beganen grond, de kleine zaal op de verdieping.

Deze zalen zijn in doelmatig verband te brengen met:

Ruime, tochtvrije toegangen voor rijtuigen en voetgangers. Ruime vestibule met contróle, ruime garderobes, toiletten voor dames en heeren.

Ruime trappen naar de verdieping en de gaanderijen; een rookzaal $\pm 80 M.^2$, een foyer of koffiezaal $\pm 120 M.^2$ met buffetkamer, alles ten dienste van het publiek.

Verder ten dienste van administratie en exploitatie:

Ingang, portiersloge, garderobe en toiletten voor dames en heeren-executanten, enz. Stemkamer $\pm 60 M.^2$, solistenkamer $\pm 30 M.^2$, bestuurskamer $\pm 40 M.^2$, de noodige diensttrappen voor het podium en de verdieping, brandtrappen, bergplaatsen voor stoelen, enz.

Een conciergewoning bestaande uit een viertal vertrekken, geheel of gedeeltelijk in entresol te plaatsen. Een ruimte voor provisie en wijn, enz. De noodige ruimten voor centrale verwarming, brandstoffenbergplaats, enz.

Toelichting.

Hoewel het gebouw hoofdzakelijk voor avondgebruik is bestemd, moeten de beide concertzalen toch genoegzaam van hoogstaand daglicht voorzien zijn. Evenzoo de voornaamste overige lokaliteiten.

Het gebouw is op zandgrond gefundeerd en moet zooveel mogelijk brandvrij worden geconstrueerd.

Beknopte schriftelijke toelichtingen omtrent constructie, versiering, akoustiek, verwarming en ventilatie zijn gewenscht.

De gevraagde teekeningen zijn:

De platte gronden van kelder-verdieping, beganen grond, 1ste verdieping en kap; voor- en zijgevel; langs- en dwarsdoorsnede op 1 à 100.

Een situatie-plan op 1 à 500.

Een voorname buiten-travee op 1 à 20.

Een voorname binnen-travee op 1 à 20.

Een perspectief-schets.

(Zie vervolg Derde Blad).

ADVERTENTIEN.

Vereeniging „DE DAGERAAD”.

OPENBARE VERGADERING,

op **Woensdag 11 November**, 's avonds **8** uur,
in de **kleine** Concertzaal van Stads Doelen.

Spreker: **F. VAN DER GOES.**

Onderwerp: **Godsdienst en arbeidersbeweging.**
DEBAT GEWENSCHT. Entrée **10** en **25** cent.

ZEGT HET VOORT. — — — — **HET BESTUUR.**

Te huur aangeboden:

een frissche Zit- en Slaapkamer.

Tevens gelegenheid voor **Eet- en Koffietafel.**

Adres **OUDE DELFT 224.**

Boekhandel J. WALTMAN Jr.

BINNENWATERSLOOT 33.

Losse nummers verkrijgbaar van:

DE COURANT (alleen Maandagochtendnummer)	5 cent.
DE PRINS	6 "
DE WERELDKRONIEK	10 "
DE WEEK	15 "
HET LEVEN	10 "
DIE WOCHÉ	20 "
SPORTKRONIEK.	10 "
SPORTBLAD	10 "
REVUE DER SPORTEN	25 "
DE WARE JACOB	10 "
HOLLAND EXPRESS	12 ¹ / ₂ "
FLIEGENDE BLATTER	20 "

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 5 NOVEMBER 1908. No. 6.

B. ONTWERP VAN EEN MACHINEFABRIEK.

Op een terrein, gelegen aan drie straten, volgens bijgaande situatie,*) moet een machinefabriek worden gebouwd. Het stuk X mag niet dadelijk daarbij worden getrokken, wel later, bij eventuele uitbreiding der fabriek, waarop overal te rekenen is.

Deze fabriek moet bevatten de navolgende ruimten:

a. Een machinehal, bestaande uit een verhoogde middenbeuk en twee zijbeuken, groot ± 3000 M.², waarin aan te brengen een 25 tons loopkraan in de middenbeuk, kleinere loopkranen in de zijbeuken en draaikraantjes aan zuilen; verder magazijntjes voor gereedschappen en machinebenodigdheden en een vertrekje voor den werkmeester.

b. Magazijn voor vervaardigde machines, groot ± 350 M.², gelegen in de as van bovengenoemde machinehal; grenzende aan dit magazijn.

c. Een emballage-lokaal met houtbergplaats, groot ± 240 M.², waarboven ruimten voor emballage-materiaal.

d. Een directiegebouw, mede aan genoemd magazijn grenzende, groot ± 360 M.², waarin op den beganen grond is ondergebracht de onder e nader omschreven afdeling voor fabrikage van gereedschap, en hetwelk vervolgens moet bevatten, op den beganen grond, vertrekken voor: Portier, ± 10 M.²; Wachtkamer ± 20 M.²; Directeur en Onderdirecteur, elk ± 30 M.²; Commissarissen ± 45 M.²; voorts ruime vestibule, hoofdtrap, diensttrap, lift, retirade, enz. en op de verdieping, vertrekken voor den hoofdboekhouder ± 25 M.²; archief ± 50 M.²; klerken ± 40 M.²; administratie ± 40 M.²; bedrijfs-ingenieur ± 30 M.²; drie bureau-ingenieurs, elk ± 25 M.²; voorts ruimte voor trappen, lift, retirade en enkele reservevertrekken.

In directe verbinding met het directiegebouw, boven het voornoemde magazijn aan te brengen ruime teekenkamers met bergruimte.

e. Een afdeling voor de fabrikage van gereedschap, groot ± 180 M.², in genoemd directiegebouw en bij de machinehal gelegen en bestaande uit een lokaal voor het vervaardigen van gereedschap en lokalen voor dépôt en uitgifte.

f. Een watertoren boven den hoofdtoegang van het fabrieksterrein, waterreservoir van ± 20 M.³ inhoud, bodemhoogte 10 M boven den beganen grond.

g. De smederij, groot ± 380 M.², ingericht voor 16 vuren op één schoorsteen geplaatst en waarin een 15 tons loopkraan aanwezig moet zijn. Hierbij lokalen voor Exhauster, Ventilatoren, een vertrekje voor den werkmeester en bergplaatsen voor kolen, afvalijzer, te zamen groot ± 180 M.²

h. De ijzergieterij, groot ± 600 M.² met 15 tons loopkraan en hieraan grenzende:

i. De afbramerij, groot ± 150 M.²

k. De metaalgieterij, groot ± 125 M.² met fornuizen. Aan deze afdeling grenzende ruimten, niet onder bovengenoemde afmetingen begrepen, voor droogstoven, ventilatoren, cupoll-ovens, gietersbaas, bergplaatsen voor gietkasten, kernen, kolen, cokes, piekijzer, oud ijzer, hardsteen, vormzand, gietnagels, mestproducten, enz.

Al deze bovengenoemde nevenruimten der gieterij, zijn in overleg met den directeur van de fabriek nader in te deelen, zoodat dit met groote vrijheid in het ontwerp opgevat kan worden. Bij de metaalgieterij, welke niet in directe verbinding mag staan met de ijzergieterij, nog bergplaatsen voor koper, brons en vormzand.

l. Een modelmakerij, groot ± 200 M.² in de nabijheid der gieterijen en aan den na te noemen tweeden toegang tot het fabrieksterrein; hierbij bergplaatsen voor hout en op de verdieping modelzolders.

m. Machinekamer, groot ± 180 M.², waarin een lokaal voor machinekamer-benodigdheden.

n. Ketelhuis, groot ± 225 M.², waarin voorloopig drie Lancashire ketels, elk lang 9 M., diameter 2,50 M., roosteroppervlak van een ketel 3 M.²; hierbij een schoorsteen ten dienste dezer ketels.

o. Een centraal retiradegebouw, bevattende: privaten, urinoirs en wasch- en badgelegenheid, voldoende voor een personeel van duizend man. Te samen groot ± 160 M.²

p. Portiersvertrekken, met contrôle bij de toegangen tot het fabrieksterrein.

Toelichting.

De hoofdgevel is gedacht aan het Zuidplein, daarvan afgesloten door een ijzeren hek. Aan dit plein komen te liggen: het directiegebouw, het magazijn onder b en het emballagegebouw onder c genoemd, benevens de hoofdingang van de fabriek. Boven dezen ingang bevindt zich de watertoren. De groote machinehal a moet liggen achter het magazijn b en de lengte as daarvan moet loopen van Noord ten Westen tot Zuid ten Oosten. Het meest oostelijk gelegen gebouw is bestemd voor de smederij g.

Het machine- en ketelhuis m, n, moet grenzen aan de Oostzijde van de machinehal.

De gieterij h moet gelegen zijn aan de Noordstraat, alwaar een tweede toegang kan zijn, bepaaldelijk voor het werkvolk.

De planinndeeling moet in 't algemeen zoodanig zijn, dat uitbreiding der localiteiten mogelijk is. Alle gevels en in 't bijzonder de voorgevel aan het plein, zullen een degelijk architectonisch karakter dragen.

De gevraagde teekeningen zijn:

De platte gronden, inclusief fundeering- en kapplan.

De doorsneden der verschillende gebouwen en onderafdelingen, zoodat de samenstelling geheel is na te gaan.

De gevels der verschillende gebouwen.

Een perspectiefschets, waarop de voorgevel als voornaamste onderdeel voorkomt.

Deze teekeningen moeten worden uitgevoerd op de schaal van 1 à 200; de voorgevel op de schaal van 1 à 100.

Voorts een detail op 1 à 20, aangevende de doorsnede over de machinehal.

De behandeling der teekeningen in zwarte inktlijnen, de bestemming der lokalen moet in de plattegronden worden ingeschreven.

Het opwerken in waterverf is alleen geoorloofd voor den hoofdgevel en de perspectiefschets.

Toelichtingen omtrent constructie als anderszins moeten in duidelijk schrift worden vermeld.

De ontwerpen moeten vóór of op 1 September 1909 worden toegezonden aan den Secretaris van den Senaat der Technische Hoogeschool, met opgave van een correspondentieadres van den inzender; zij moeten geteekend zijn met een spreuk of een ander kenteeken en daarbij moet gevoegd worden een verzegeld briefje, dat dezelfde spreuk of hetzelfde kenteeken tot opschrift heeft, en den naam, het studievak en het eigen adres van den inzender bevat.

Het staat den inzender vrij aan de door de afdeling in de opgaven gestelde eischen nog meerdere uitbreiding te geven, door details en berekeningen, maar hij moet in de eerste plaats aan de gestelde eischen voldoen.

Inzendingen welke niet aan de eischen van dit programma voldoen worden onbeoordeeld teruggezonden.

Op den 8sten Januari 1910 wordt door den Senaat het oordeel der afdeling over de ingekomen ontwerpen bekend gemaakt en overeenkomstig de Hooger Onderwijswet § 3, art. 37, de gouden eerepenning toegekend voor het meest voldoende antwoord van één der studeerenden aan een Nederlandsche instelling van hooger onderwijs, dat de afdeling, die de vraag stelde, der bekroning waardig keurt.

De Senaat der Technische Hoogeschool,

S. G. EVERTS,
Voorzitter.

I. FRANCO,
Secretaris.

*) Kan hier niet worden gereproduceerd.

Stand der Ledenlijst van het Delftsch Studentencorps op 1 October 1908.

Gedurende het Vereenigingsjaar 1907—1908 hebben bedankt voor 't lidmaatschap van het D. S. C. en zijne vereenigen, de heeren:

1. Aernout. W. A. J. (28-1-08)	46. Janse. J. (1-10-08)	89. Pijl. P. (1-10-08)
2. Anrooy. H. A. van (11-9-08)	47. Jong. A. de (27-4-08)	90. Quarlesv. Ufford. C. F. J. (1-10-08)
3. Baars. W. W. (29-2-08)	48. Kate. F. J. ten (13-8-08)	91. Randwijk. C. J. van (1-3-08)
4. Beer. A. (4-9-08)	49. Kaulbach. M. G. M. (25-9-08)	92. Rees. A. J. van (1-10-08)
5. Berg. L. M. van den (1-9-08)	50. Kingma. A. E. G. J. (17-9-08)	93. Reydom. I. J. F. (19-5-08)
6. Birnie. G. (20-9-08)	51. Klijnstra. J. (28-9-08)	94. Rikmenspoel. E. J. (15-9-08)
7. Blaauboer. L. C. L. W. Sloth (17-3-08)	52. Knand. J. (7-1-08)	95. Roelvink. H. C. J. (1-10-08)
8. Boeke. C. (29-8-08)	53. Koch. J. C. (18-12-07)	96. Romondt. C. A. van (25-9-08)
9. Boele. J. P. (9-9-08)	54. Kortlandt. H. C. A. (25-9-08)	97. Rutgers. J. Th. (26-8-08)
10. Bos P. Az., P. A. (12-6-08)	55. Kromhout. F. W. (14-1-08)	98. Rijn v. Alkemade. J. v. (17-7-08)
11. Braat F. Wz., F. W. (29-5-09)	56. Kuile. M. ter (1-10-08)	99. Schalkwijk. K. E. (4-2-08)
12. Breebaart. C. (11-5-08)	57. Langhout. A. J. (8-5-08)	100. Scheer. P. (20-5-08)
13. Breggen Jr., Ph. van den (11-6-08)	58. Leeuwen. A. J. H. van (13-9-08)	101. Schreuel. J. H. (10-9-08)
14. Bruining. J. E. (1-10-08)	59. Lely. C. W. (1-10-08)	102. Schroeff. K. van der (1-10-08)
15. Buijn. P. A. (17-9-08)	60. Liebert. A. H. (29-1-08)	103. Simons. J. (11-9-08)
16. Burgdorffer. M. L. (21-9-08)	61. Lion. J. J. M. (1-10-08)	104. Söhnlein. M. G. F. (1-10-08)
17. Burger. W. I. (13-1-08)	62. Lutjens. G. E. (28-9-08)	105. Spengler. J. G. (27-1-08)
18. Bijsterveld. W. J. M. van (15-9-08)	63. Lutervelt. J. van (19-8-08)	106. Sprenger. J. W. (24-2-08)
19. Capel. L. W. (1-10-08)	64. Made. D. J. van der (10-8-08)	107. Steinmetz. K. K. J. L. (29-9-08)
20. Charls. J. F. (18-8-08)	65. Marle. H. van (15-1-08)	108. Stoop. P. T. M. (21-9-08)
21. Dam Wz., A. W. van (30-12-07)	66. Masthoff. E. L. (1-10-08)	109. Stuyfzand. J. G. (25-2-08)
22. Delprat. J. P. (6-7-08)	67. Meertens. H. A. M. (1-10-08)	110. Telders. J. H. (7-2-08)
23. Deurvorst. W. J. M. (15-9-08)	68. Meesters. A. M. J. (28-9-08)	111. Tol. A. E. van den (14-8-08)
24. Diephuis. G. (27-1-08)	69. Mesdag. F. T. (8-2-08)	112. Tydeman. M. F. (1-10-08)
25. Dillen. L. R. van (1-10-08)	70. Metz. J. W. (11-8-08)	113. Utermark. J. (23-9-08)
26. Dolk. J. M. H. (15-12-07)	71. Meyling. W. (1-10-08)	114. Veenbos. R. G. (12-5-08)
27. Dunné. L. J. van (17-8-08)	72. Mol. A. A. (1-10-08)	115. Velde. H. F. van de (26-9-08)
28. Dwars. Jr. W. A. (30-8-08)	73. Montijn. P. M. (12-9-08)	116. Velden. Jr. C. H. van der (28-2-08)
29. Engelbregt. J. M. (9-9-08)	74. Munniks de Jongh. W. D. (1-10-08)	117. Verhey. M. G. (1-10-08)
30. Figeé. J. M. (26-2-08)	75. Mijnlieff. J. A. (27-8-08)	118. VerLoren v. Themaat. R. (1-10-08)
31. Fraenkel. S. J. L. (25-9-08)	76. Nachenius. B. J. (27-2-08)	119. Verspeyck. E. R. M. (13-8-08)
32. Gatsionides. M. (29-9-08)	77. Nellensteijn. F. J. (16-7-08)	120. Versteegh. D. (30-7-08)
33. Geldens. J. A. N. M. (5-3-08)	78. Norman. H. D. E. G. Zoetelief
(1-10-08)	121. Visman. C. M. (30-1-08)
34. Giffen. H. H. van (1-10-08)	79. Nijhuis. H. J. (27-8-08)	122. Visser. M. C. (9-6-08)
35. Grivel. E. (24-2-08)	80. Osinga. J. R. (11-2-08)	123. Voogt. N. G. de (25-9-08)
36. Groot. A. W. de (1-8-08)	81. Ötken. A. E. (30-9-08)	124. Vroom. L. (9-4-08)
37. Grooters. W. (27-2-08)	82. Philips. C. L. (1-10-08)	125. Wiemans. G. A. (26-8-08)
38. Haas. G. de (16-8-08)	83. Plomp. Jr. A. (25-9-08)	126. Willink. R. C. J. (1-10-08)
39. Haas. J. van der (9-8-08)	84. Pont. W. P. Maclaine (8-3-08)	127. Wirix. H. (1-10-08)
40. Harmsen. W. J. H. (1-10-08)	85. Portengen. J. A. (12-9-08)	128. Wijck. G. M. van der (31-7-08)
41. Heerdt. A. Ch. van (1-3-08)	86. Prins. E. C. (15-7-08)	129. Wijmans. J. K. (29-9-08)
42. Hofman. A. (30-4-08)	87. Pritzelwitz van der Horst.
E. C. von (1-10-08)	130. Zuiderhoek. A. J. (17-3-08)
43. Holleman. W. (1-10-08)	88. Proos. C. F. (1-10-08)	131. Goedhart. G. J. M. (1-10-08)
44. Hutten. J. F. van (6-5-08)		132. Abels. J. (27-10-08)
45. Immink. W. J. (12-2-08)		133. Lammers. W. (28-10-08)

Gedurende het Vereenigingsjaar zijn lid geworden:

1. Deurvorst. W. J. M. (oud-lid) (29-6-08)	8. Klijnstra. J. (oud-lid) (27-1-08)
2. Doyer. P. (oud-lid) (1-10-08)	9. Langhout. A. J. (oud-lid) (14-10-08)
3. Fraenkel. S. J. L. (oud-lid) (17-3-08)	10. Muller. F. G. M. (oud-lid) (21-4-01)
4. Grooters. W. (oud-lid) (8-10-08)	11. Rutgers. J. Th. (6-3-08)
5. Hendricks. J. H. (oud-lid) (1-6-08)	12. Schalkwijk. K. E. (oud-lid) (1-10-08)
6. Horst. J. ter (oud-lid) (4-9-08)	13. Visman. C. M. (oud-lid) (23-6-08)
7. Hutten. J. F. van (31-1-08)	14. Wirix. H. (oud-lid) (18-5-08)

In de ledenlijst van den Almanak 1908 hadden niet moeten staan de namen van de heeren:

1. Harders. W. J. (bedankt 1 Oct. 1907)	5. Smit. C. (bedankt 1 Oct. 1907)
2. Ochtman. W. A. (bedankt 1 Oct. 1907)	6. Smit W. (bedankt 1 April 1905)
3. Penning. J. (bedankt 1 Oct. 1906)	7. Tydeman. F. W. P. (bedankt 1 Sept. 1902)
4. Ritmeester. W. (bedankt 1 Oct. 1907)	

Geroyeerd op 16 October 1908 de heer W. TH. HOLTAPPEL.

Gedurende het Vereenigingsjaar lid geworden	14
Aantal eerste jaars (op 27 Oct. 1908)	101
Nagroenen (op 27 Oct. 1908)	1
<hr/>	
Te samen	116
Bedankt	133
Gestorven	3
Geroyeerd	1
<hr/>	
	137
Achteruitgang van het aantal Corpsleden	21
Totaal aantal Corpsleden	605

Namens den Senaat van het D. S. C.,
J. B. A. KESSLER, *Secretaris.*

Studiebelangen.

RECTIFICATIE.

O. a. is in de 7e alinea van Studiebelangen de vorige week een drukfout ingeslopen, er stond n.l. steeds in plaats van reeds te voorzien.

Naar aanleiding hiervan moet er op gewezen worden, dat niettegenstaande er zelfs door enkele autoriteiten verondersteld wordt, dat er voldoende in 't onderwijs in de Technische Hygiëne is voorzien, dit volstrekt niet 't geval is. En zelfs de heer Heijermans zich niet meer beschikbaar zal stellen, om op deze wijze, de cursus te hervatten. We hopen, dat, nu we 't voorgerecht geproefd hebben, ons 't verdere diner niet onthouden zal worden.

S.

Ter bespreking ontvangen:

DE NIEUWE METHODEN IN DE MECHANICA DER HEMELLICHAMEN. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het hoogleeraarsambt aan de Rijks-Universiteit te Leiden, op Woensdag 21 October 1908, door Dr. W. DE SITTER. GRONINGEN, Gebr. Hoitsema.

DE BEWEGING. Af. II. A'DAM, Maas & Van Suchtelen.

LOTUS-SERIE. No. 6. „Hemel” en „Hel”. BAAEN, Hollandia-Drukkerij.

WATERBOUWKUNDE, door L. ZWIERS. A'DAM, v. Mantgem en v. d. Does.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

D. S. C.

De Senaat maakt bekend, dat de Hoofdelijke Omslag voor het XII lustrum aanhangig is gemaakt op Dinsdag 27 October 1908.

Die leden welke na dien datum bedankten voor hun lidmaatschap zullen voor de eventueel aan te nemen Hoofdelijke Omslag aansprakelijk zijn.

De Secretaris van den Senaat,
J. B. A. KESSLER.

—o—

D. S. A. F. V.

Het Bestuur heeft zich als volgt geconstitueerd:

J. Ente,	President.
H. Menalda van Schouwenburg,	Secretaris.
A. O'Brien,	Penningmeester.
S. van Ravesteijn,	Bibliothecaris-Archivaris.
H. C. M. Vrins,	Commissaris v/h Materieel.

Benoemd tot verificateurs de Heeren:

J. R. van Eck.
F. J. Heyligers.
S. Tijnstra.

CORRESPONDENTIE.

D. V. Voorwaarde voor het opnemen van stukken is, dat de Redactie den naam van den schrijver kent. Wij verzoeken U dus, U ons bekend te maken.

A G E N D A.

DELFT.

Donderdag 12 Nov. Stads Doelen. Kon. Vereeniging „Het Nederlandsch Tooneel, 3e abonnementsvoorstelling: „Een Vijand van 't Volk”; 7½ uur.

DEN HAAG.

Vrijdag 6 Nov. Nederl. Tooneel: „De candidatuur Van Bommel”; 8 uur.

Kunstkring: Soiree van de heeren Kennedy, enz.; 8 uur.
Zaterdag 7 Nov. Fransche Opera: „La Traviata”, met medewerking van Sigrid Arnoldson; 8 uur.

Kunstkring: Soiree van de heeren Kennedy, enz.; 8 uur.

Zondag 8 Nov. Ned. Tooneel: „Marie Antoinette”; 8 uur.
Geb. v. K. en W. Gezelschap Poons van Biene: „De juffrouw van de Ceintuurbaan”; 8 uur.

Diligentia: Matinee van Kathleen Parlow; 2 uur.

Kunstkring: Soiree van de heeren Kennedy, enz.; 8 uur.

Dierentuin: Matinee van de Fransche Opera; 2 uur.

Maandag 9 Nov. Diligentia: 1e Beethoven kamermuziek-avond van het Boheemsch strijkkwartet; 8 uur.

Woensdag 11 Nov. Diligentia: 2e Beethoven kamermuziek-avond van het Beheemsch strijkkwartet; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 6 Nov. Grootte Schouwburg. Rott. Tooneelgezelschap: „Echtscheiding”; 8 uur.

Tivoli-Schouwburg. Residentie-tooneel: „Het kind van den kunstenmaker”; 8 uur.

Zaterdag 7 Nov. Grootte Doelezaal. Concert-vereeniging Wolff—Verhey: optreden van de violiste Kathleen Parlow; 8 uur.

Tivoli-Schouwburg. Het Tooneel: „Nachtsyl”; 8 uur.

Maandag 9 Nov. Grootte Schouwburg. Wiener Operette: „Ein Walzertraum”; 8 uur.

Dinsdag 10 Nov. Gr. Doelezaal: Liederavond van Anton van Rooy en Louis Schnitzler; 8 uur.

Grootte Schouwburg. Rotterdamsch Tooneelgezelschap: „Echtscheiding”; 8 uur.

GROOTE SCHOUWBURG.

8 November. Kon. Fransche Opera, Haag.

9 November. Wiener Operette, Berlin.

11 November. N. V. Noord Ned. Opera, Amsterdam.

12 November. Wiener Operette, Berlin.

16 November. N. V. Noord Ned. Opera, Amsterdam.

18 November. N. V. Ned. Opera, Amsterdam.

19 November. „De Hagespelers”, Amsterdam.

21 November. N. V. „Het Tooneel”, Amsterdam.

22 November. Kon. Fransche Opera, Amsterdam.

23 November. Wiener Operette, Berlin.

25 November. Opera Stadttheater, Barmen.

26 November. Opera Stadttheater, Barmen.

28 November. Schauspielhaus, Dusseldorf.

ADVERTENTIEN.

KLEINE DIAS
DAMSTRAAT 14. AMSTERDAM.
Interc. Telefoon 7659.

betaalt **veel geld** voor **net gedragen** heerenkleeding.

Door het **geheele** land te ontbieden, **zonder vergoeding** van reiskosten.

Goederen kunnen toegezonden worden tegen **onmiddellijke** overzending van het bedrag **berekend** tegen de **hoogste** waarde.

Rijkstelefoon gesprekken worden vergoed.

E. DE GROOT,

Delft - 33 Hoek Voldersgracht 33 - Delft

geeft de hoogste prijzen voor

Gedragen Heeren-Kleederen.

Sedert **40 JAREN** bekend bij H.H. Studenten onder den naam van „**VOGELEI**”.

DELFTSCHE
Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

Technische Boekhandel J. Waltman Jr.
Afdeeling TEEKENBENODIGDHEDEN.

VOORRADIG: een groote sorteering
PASSERDOOZEN, REKENLINIALEN,
TEEKENBORDEN, TEEKENHAKEN.
DRIEHOEKEN, MAATSTOKKEN,
PENSEELEN, VERF en INKTEN,
GOMELASTIEK, SCHETSBOEKEN,
TEEKENPORTEFEUILLES,
TEEKEN-, KALKEER-, MILLIMETERPAPIER
enz. enz.

Bij het koopen van
CORPSBEELDEN

wordt H. H. Corpsleden aanbevolen bijzonder te willen letten op het Senaatslak, dat op elk beeld moet zijn bevestigd, wil men verzekerd zijn dat het afgietsels zijn van het origineele Corpsbeeld.

De prijzen zijn:

Enkel beeld . . .	f 4.25	} Groot model.
Beeld met voetstuk „	5.75	
„ „ console „	5.75	
Enkel beeld . . .	f 3.75	} Klein model.
Beeld met voetstuk „	4.50	

Verkrijgbaar bij den Boekhandelaar

J. WALTMAN Jr.,
Binnenwatersloot 33.

TAFEREELLEN uit het leven van

Lorenzo de' Medici.

Tekst van DR. P. C. BOUTENS.

Teekeningen en versiering van HENRICUS.

De prijs van dit album, dat 10 gekleurde platen van HENRICUS bevat, is in linnen band f 7,50. Prachtuitgave op zwaar carton, snee verguld en in perkamenten portefeuille f 25,—.